

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18542
Tarih : 18.06.2026

10/4297

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) vakalarının ve buna bağlı can kayıplarının devam etmesi, uzmanların iklim değişikliği ve yağış rejimindeki değişimlerin kene popülasyonları üzerindeki etkilerine ilişkin uyarıları, zoonotik hastalıkların halk sağlığı açısından oluşturduğu riskleri yeniden gündeme taşımıştır. KKKA vakalarındaki artışın nedenlerinin, iklim krizi ile hastalığın yayılımı arasındaki ilişkinin, erken uyarı ve sürveyans sistemlerinin, veri paylaşım mekanizmalarının, koruyucu sağlık hizmetlerinin yeterliliğinin, riskli bölgelerde yürütülen mücadele yöntemlerinin ve ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun araştırılması; halk sağlığını esas alan bütüncül ve önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), Türkiye'de özellikle İç Anadolu, Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde uzun yıllardır görülen ve her yıl can kayıplarına yol açan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Son dönemde Sivas başta olmak üzere Tokat, Yozgat, Çorum, Erzincan, Gümüşhane ve Giresun gibi illerde görülen vakalar ile hastalık nedeniyle yaşanan can kayıpları, sorunun bölgesel değil ulusal ölçekte ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Uzmanların yoğun yağışlar ve iklim koşullarındaki değişimlerin kene popülasyonunu artırabileceğine ilişkin uyarıları da dikkate alındığında, sorunun daha kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre Türkiye'de 2002 yılından bu yana on binlerce KKKA vakası görülmüş, yüzlerce yurttaş yaşamını yitirmiştir. Hastalık; özellikle mevsimlik tarım işçileri, hayvancılıkla uğraşan yurttaşlar, çobanlar, veteriner hekimler, sağlık çalışanları ve kırsal bölgelerde yaşayan nüfus açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. İklim krizinin etkileriyle birlikte sıcaklık, yağış rejimi ve ekosistemlerde meydana gelen değişimlerin vektör kaynaklı hastalıklar üzerindeki etkisi yalnızca Türkiye'de değil, dünya genelinde de kaygı verici boyutlara ulaşmıştır. Kene popülasyonlarının yaşam alanlarının genişlemesi, bulaş riskinin yeni bölgelere taşınması ve mevsimsel değişimlerin hastalıkların yayılımını etkilemesi, halk sağlığı politikalarının iklim değişikliğinin etkilerini de dikkate alan bir yaklaşımla yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

İnsan, hayvan ve çevre sağlığını birlikte ele alan, zoonotik hastalıklarla mücadelede sağlık, tarım ve çevre politikalarının eşgüdüm içinde yürütülmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, yalnızca tedavi edici hizmetlerin değil, koruyucu sağlık hizmetlerinin, veterinerlik hizmetlerinin, çevresel izleme mekanizmalarının ve toplum temelli farkındalık çalışmalarının da güçlendirilmesi gerekmektedir. Öte yandan, KKKA vakalarının görüldüğü bölgelerde yürütülen sürveyans faaliyetleri, kene popülasyonlarının izlenmesi, veterinerlik hizmetleri, halkın bilgilendirilmesi, koruyucu ekipman desteği, erken teşhis imkanları ve sağlık altyapısının yeterliliği konusunda kamuoyunda çeşitli tartışmalar bulunmaktadır. Özellikle mevsimlik tarım işçileri ile kırsal bölgelerde yaşayan yurttaşların hastalıktan korunmasına yönelik çalışmaların etkinliği, erken uyarı sistemlerinin yeterliliği ve kurumlar arası koordinasyonun düzeyi değerlendirilmesi gereken başlıca konular arasında yer almaktadır.

Ayrıca, iklim krizinin etkileriyle birlikte KKKA başta olmak üzere Batı Nil Virüsü, Lyme hastalığı ve benzeri vektör kaynaklı zoonotik hastalıkların yayılım riskinin artmasına ilişkin bilimsel uyarılar, halk sağlığı politikalarının yalnızca mevcut vakalara müdahale eden değil, gelecekte ortaya çıkabilecek tehditleri de öngören önleyici bir perspektifle ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede; Kırım Kongo Kanamalı Ateşi vakalarındaki artışın nedenlerinin ortaya konulması, iklim krizi ile hastalığın yayılımı arasındaki ilişkinin incelenmesi, erken uyarı ve sürveyans sistemlerinin etkinliğinin, vaka verilerinin düzenli ve şeffaf biçimde paylaşılmasına yönelik mekanizmaların, koruyucu sağlık hizmetlerinin ve riskli bölgelerde yürütülen mücadele yöntemlerinin değerlendirilmesi, Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak

üzere ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun gözden geçirilmesi, kırsal bölgelerde yaşayan yurttaşlar ile mevsimlik tarım işçilerinin korunmasına yönelik tedbirlerin belirlenmesi ve iklim değişikliği koşullarında artması öngörülen vektör kaynaklı zoonotik hastalıklara karşı halk sağlığını esas alan bütüncül politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3			
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	